

Силабус
навчальної дисципліни
Історія мистецтва
2025-2026 н.р.

ОП: Декоративне мистецтво

Викладач: Книш Богдана Василівна

Заняття: аудиторія № 16

Консультації: понеділок 11.30- 12.30 в аудиторії № 2 або листуванням на

Email: bogdana1973@gmail.com

Нормативна дисципліна: 4 курс, 7-8 семестр

Підсумковий контроль: екзамен

Курс «Історія мистецтва» належить до нормативних навчальних дисциплін, формує базові знання з історії зарубіжного та українського мистецтва. Курс розкриває сутність мистецтва як форми суспільної свідомості, як методу естетичного виховання, як засобу образного пізнання навколишнього світу У взаємодії зі знаннями з суміжних дисциплін вивчення історії образотворчого мистецтва сприятиме формуванню цілісного уявлення про художню культуру минулих епох, глибшому розумінню характеру взаємодії різних видів мистецтва. Тематика курсу сформована відповідно до стандарту та Освітньої програми. Враховано міжпредметний зв'язок теоретичних та практичних предметів професійного навчання.

Метою навчальної дисципліни «Історія мистецтва» є ознайомлення студентів із зарубіжною та вітчизняною мистецькою спадщиною, із доміантними явищами мистецтва, з художніми стилями а визначними художниками.

Основним **завданням** курсу є засвоєння структури, періодизації та основоположних понять історії мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- періодизацію мистецтва за хронологією;
- джерельну базу курсу;
- чинники формування та ознаки художніх стилів;
- визначних художників та їхні твори.

вміти:

- виявляти спільне та відмінне у світовому мистецтві;
- визначати художні стилі на напрями мистецтва;
- проводити паралелі між світовими та українськими художніми явищами.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва

або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності дисципліни:

1. **ЗК 2.** Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2. **ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
3. **ЗК 12.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)

СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН КУРСУ

Програма навчальної дисципліни «Історія мистецтва» 4 курс					
Дата тижні	Назва змістових модулів і тем	Форма заняття	Кількість годин	Методи викладу	Модульний контроль
7 семестр					
Модуль 5.					
Змістовий модуль 1. Класицизм, ампір та романтизм					
Тиж.1,2	Тема 1. Мистецтво класицизму та ампіру. Академічна художня освіта. Архітектура, скульптура та малярство.	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
Тиж.3,4	Тема 2. Класицизм та романтизм у мистецтві України	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Творчість українських портретистів Д.Левицького та В.Боровиковського. Живопис та графіка Т.Шевченка	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
Змістовий модуль 2. Реалізм					
Тиж.5, 6	Тема 3. Змістовий модуль 2. Реалізм в живописі другої половини XIX ст.	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	Усне опитування, аналіз
	«Барбізонська школа» і формування реалістичного пейзажу. Творчість українських художників-реалістів	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання	
Змістовий модуль 3. Імпресіонізм, постімпресіонізм					
Тиж.7	Тема 4. Імпресіонізм. Основні засади та представники	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	Усне опитування, аналіз
Тиж. 8	Тема 5. Постімпресіонізм	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	Усне опитування, аналіз
Тиж. 9	Українські художники-імпресіоністи	Семинар	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
Змістовий модуль 4. Модерн					

Гиж.10,1 1	Тема 5. Ознаки модерну і його національні різновиди. Школи та визначні художники .	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Творчість художників модерну	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Усне опитування
Гиж.12	Тема 6. Український модерн та пошуки національного стилю. Регіональні школи та представники	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
Модуль 6.					
	Змістовий модуль 5. Мистецтво авангарду				
Тиж.13,	Тема 7. Концептуальні особливості течій авангарду. Персоналії та їхні твори.	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Кубізм, футуризм, фовізм, експресіонізм, абстракціонізм, супрематизм та ін. Школа Баугауз	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
Тиж.14	Український авангард 1910-1930 рр. Визначні представники та школи	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
Тиж.15	Українська академія мистецтв та її викладачі. Школа М.Бойчука.	Семінар	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Підсумкове опитування, тест
8 семестр					
Модуль 7.					
	Змістовий модуль 8. Мистецтво другої пол ХХ ст.				
Тиж.1-3	Тема 1. Течії і напрямки постмодерну у Європі та США	Лекція	6 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бібліографія	
	Оп-арт, поп-арт, концептуалізм, кінетичне мистецтво та ін.	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Усне опитування
Тиж.4, 5	Тема 2. Мистецтво українських шестидесятників та нонконформістів	Лекція	4 год	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бібліографія	
Тиж.6	Тема 3. Мистецтво української діаспори	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бібліографія	Усне опитування

	Змістовий модуль 9. Українське мистецтво від часу Незалежності до сьогодення				
Тиж.7-8	Тема 4. Регіональні мистецькі школи України та їхні визначні представники	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бібліографія	
	Київська, харківська, львівська, одеська, закарпатська та ін. мистецькі осередки	Семинар	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Усне опитування
Тиж.9.	Тема 6. Гуцульщина у творчості українських та зарубіжних митців	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Творчість художників Прикарпаття	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Усне опитування
Гиж.10	Тема 7. Українське мистецтво у часі війни	Лекція, семінар	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	Підсумкове опитування, тест

Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу. Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
2. Студент зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
5. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену. Детальніше про академічну доброчесність читайте в «Положенні про академічну доброчесність» за посиланням: http://kdidm.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/2025/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnistiy_U_Kdidm.pdf
6. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали, набрані на поточному та підсумковому контролі, за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Оцінювання результатів виконання завдань (підсумкові та поточні) відбуваються у формі заліків та іспитів. Поточне оцінювання на основі практичних занять: семінари, презентації, тести, контрольні роботи. Завдання, виконані в рамках курсу, оцінюються за накопичувальною системою за результатами поточного та підсумкового контролю та на підставі наступних критеріїв:

Політика щодо академічної доброчесності.

Виконання практичних завдань (презентацій та доповідей) повинно бути повністю самостійним, без допомоги сторонніх осіб. Очікується, що здобувачі будуть дотримуватись етичних норм та не допускати обману та плагіату. Обман та плагіат включають роботи, які не є особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування. Політика академічної доброчесності при вивченні даного освітнього компонента передбачає максимально прозорий підхід до навчання, доступності всього матеріалу, розуміння вимог викладача, розуміння результатів навчання, відповідальності здобувача щодо процесу навчання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Студент отримує при повній і вичерпній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій та фактів, названих прізвищ, дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
Добре	74-89	BC	Студент може отримати при неповній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, не всіх названих прізвищ, не всіх дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
Задовільно	60-73	D	Студент може отримати при слабкій відповіді на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, з слабким уточненням дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх появі.
Незадовільно	35-59	FX	Студент може отримати за умови, якщо він дає слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.
Незадовільно	0-34	F	Студент може отримати за умови, якщо він дає дуже слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, без названих прізвищ, без уточнення дат

			появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.
--	--	--	--

Поточний контроль знань				Підсумковий контроль		Сума
Модуль 5				залік	екзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	20		
5	5	5	5			
Модуль 6				15		
Змістовий модуль 2						
15				25	40	100
Модуль 7						
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
10	15					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумковий контроль знань

Екзамен складається із тесту з комплексу ілюстрацій, що охоплюють визначні явища історії мистецтва.

Основна література для вивчення дисципліни

1. Аалтонен Г. Історія архітектури /Пер.з англ. М. Кошкіна. Х.: Фактор, 2012. 256 с.

2. Асеев Ю.С. Шедевры світової архітектури. К., 1982
3. Археологія України: Курс лекцій / За ред. Л. Залізняка. – К., 2005. 504 с.
4. Асеев Ю. Джерела. Мистецтво Київської Русі. – К.: Мистецтво, 1980. 213 с.
5. Берд Майкл. 100 ідей, що змінили мистецтво /Пер. з англ. О.Українця та К.Дудки. К.: ArtHuss.2019.208 с.
6. Белград Д. Культура спонтанності. Імпровізація і мистецтво в повоєнній Америці.//К.:Факт.2008.
7. Білецький П.О. Скарби нетлінні. Українське мистецтво у світовому художньому процесі — К., 1974.
8. Бірюльов Ю. Мистецтво львівської сецесії. — Львів: Центр Європи, 2016. — 184 с
9. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Пер.з англ. -К.:Махаон-Україна, 2007.- 512 с.: іл.
10. Голубець О.М. Магія третього виміру. Скульптурна пластика кінця ХІХ- початку ХХ ст. Львів. 2020. 143 с., іл.
11. Голубець О.М. Між свободою і тоталітаризмом: мистецьке середовище Львова другої половини ХХ ст. Львів: «Академічний експрес», 2001.
12. Гомбріх Е.Г. Оповідь про мистецтво.ArtHuss. 2024. -654 с., іл.
13. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / за заг. ред. Стівена Фартінга; передм. Річарда Корка ; [пер. з англ. А. Пітика та ін.]. – Харків : Vivat, 2019. 576 с.
14. Історія української архітектури / Ю.С. Асеев, В.В. Вечерський, О.М. Годованюк та ін. За ред. В.І. Тимофієнка. – К., 2003. 457 с.
15. Історія українського мистецтва: у 6-ти томах.—К., 1966.
16. Сак Л.М., Федорук О К. Зарубіжне мистецтво К. 1980.
17. Стельмашук Г.Г. Українські митці у світі. Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст. Львів: Априорі. 2013. 520 с.. іл.
18. Нариси з історії українського мистецтва.—К., 1966.
19. Український авангард 1910—1930 рр. Київ. Мистецтво. 1996.

ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЦЬОГО КУРСУ ЗАДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ Є ВИКЛЮЧНИМ ПРАВОМ ВИКЛАДАЧА. ЦІ ЗМІНИ, ОДНАК, НЕ МОЖУТЬ СТОСУВАТИСЬ МЕТИ, РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, А ТАКОЖ ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Книш Богдана Василівна, доцент кафедри історії мистецтв та соціально-гуманітарних дисциплін КДІДМ, кандидат мистецтвознавства.

Закінчила відділ мистецтвознавства, аспірантуру та докторантуру Львівської національної академії мистецтв. З 2000 року – викладач мистецтвознавчих дисциплін у Косівському інституті ПДМ ЛНАМ. 2006 року захистила кандидатську дисертацію. Від 2013 року – доцент.

Автор низки наукових публікацій у фахових періодичних виданнях України. Співавтор монографій: Історія декоративного мистецтва України : У 5 т. Т. 4 / [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. «Nuculszczyzna – antropologiczne obszary pamieci». Z badan etnograficznych Instytutu Etnologii Kulturowei Uniwersytetu Warszawskiego.

Співзасновник та автор програми фестивалю національного вбрання «Лудине» у Косові (2010-2016).